

Oppdragstekst

Helse- og omsorgsdepartementet viser til de nye kapitlene 5A og 5B i covid-19 forskriften om forsterkede smitteverntiltak for enkelte kommuner med risikonivå 5 og 4. Bakgrunnen for forskriftsfesting av tiltak overfor kommunene i kapittel 5A knytter seg som kjent til utbruddet av den nye mutasjonen av koronaviruset i Nordre Follo. Det samme gjelder tiltakene overfor kommunene i kapittel 5 B. Tiltakene som rettes mot utbruddskommunen, nabokommuner og kommunene i randsonen av utbruddet skal forsinke spredning av den nye virusvarianten i størst mulig grad.

Regjeringen har lagt til grunn etatenes anbefaling om at tiltakene skal være kortvarige inntil vi har fått oversikt over situasjonen, og inntil resultatene av gensekvensering av utbruddene fra Nordre Follo foreligger. Regjeringen har derfor bestemt at tiltakene i utgangspunktet skal vare til 31. januar 2021.

Helse- og omsorgsdepartementet ber om at Helsedirektoratet i samråd med Folkehelseinstituttet vurderer om:

1. smittesituasjonen tilsier at tiltakene i covid-19 forskriften kapittel 5A og 5B skal oppheves eller videreføres etter 31. januar 2021. Dersom det anses behov for videreføring ber vi om begrunnelse for dette, og med forslag til nytt tidspunkt for ny vurdering. Det må gjøres en vurdering av om det er kommunene selv som bør fastsette reglene.
2. det er behov for ytterligere innstramminger eller lempninger av tiltak for de kommunene som er omfattet av kapittel 5 A og 5 B. Dette må ellers også vurderes fortløpende jf. smvl. § 1-5 og i lys av den langsiktige strategien der det legges til grunn at Ved vurdering av smitteverntiltak prioriteres hensynet til barn og unge først, deretter hensynet til arbeidsplasser og næringsliv.
3. smittesituasjonen tilsier at anbefalingene som ble gitt til de aktuelle kommuner skal videreføres etter 31. januar 2021
4. det er behov for andre endringer eller tiltak som kan bidra til å forsinke spredning av den mer smittsomme varianten av viruset.
5. smittesituasjonen tilsier at det er en hensiktsmessig tilnærming å innføre nasjonale eller lokale karantenerregler for kryssing av grenser mellom kommuner/regioner med mutert virus til kommuner/regioner uten mutert virus. Dersom et slikt tiltak foreslås, bes det om en begrunnelse for dette og forslag til hvordan et slikt tiltak eventuelt bør innrettes, herunder eventuelt forslag til forskriftsbestemmelser. I vurderingen av om tiltaket er hensiktsmessig bør mulige fordeler/ulempes ved om kommuner lager sine egne regimer for karantene tas i betraktning.

Frist: Torsdag 28. januar 2021 kl 10:00

Kontaktpersoner i HOD

Vegard Pettersen: vegard.pettersen@hod.dep.no

Benedicte Mørkved Larsen: Benedicte-Morkved.Larsen@hod.dep.no eller telefon 22 24 83 74.

Hovedkonklusjon og anbefalinger

Strategi

Nå følger vi en strategi der vi etterforsker utbruddet på vanlige måte, sporer nye tilfeller og prøver å skaffe oversikt samtidig som vi isolerer og karantenesetter folk slik at utbruddet faktisk kan stoppes. Vi har god oversikt over utbruddet i Nordre Follo, og det ser ut til å være begrenset spredning til nabokommuner fra Nordre Follo, med unntak av enkelte utbrudd i Oslo. Smittetallene i Oslo har generelt gått ned, men vi jobber fortløpende med å få en bedre oversikt.

RING 1

FHI anbefaler å lette på flere tiltak innen ring 1, og at tiltakene i hovedsak legges på samme nivå som det var i Oslo før 23.01.21. Vi anbefaler en gradvis endring, der det prioriteres å lette på tiltak som rammer barn og unge, og tiltak som rammer virksomheter der smitterisiko anses lav ved gode smitteverntiltak, fra 31.01.21. Vi anbefaler å lette på resten av de ekstra tiltakene som ble innført 23.01.21 fra den 07.02.21, forutsatt at det ikke skjer noe med smittesituasjonen som gjør at dette ikke er tilrådelig.

Vi anbefaler også innen 31.01.21 å gjøre en ny vurdering av hvilke kommuner som inngår i Ring 1 basert på et oppdatert situasjonsbilde.

Letting av tiltak

Basert på smittesituasjonen nå anbefaler vi å lette på flere tiltak, spesielt tiltak for barn og unge. Det vil si at de ekstra tiltakene som ble iverksatt for barnehager og skoler, samt stopp i fritidsaktiviteter for barn og unge tas ned til nivået som gjaldt for Oslo før de ekstra tiltakene ble implementert nå 23.01. Tiltaksbyrden for barn og unge er stor, og tiltak som rammer barn og unge er blant de første som bør lettes i tråd med regjeringens strategi. Med dagens smittesituasjon mener vi at det ikke er forholdsmessig å videreføre disse tiltakene.

Vi anbefaler å reversere anbefaling om å unngå besøk i hjemmet

Vi anbefaler å løfte på tiltak knyttet til stenging av enkelte virksomheter der det er mulig å opprettholde godt smittevern.

Dette er en foreløpig vurdering basert på oversikten vi har per i 27.januar. Vi vil få mer informasjon fra smittesporing og sekvensering i løpet av de nærmeste dagene som kan gi et bedre bilde og situasjonsforståelse om utbredelsen av varianten.

Det kan komme justeringer i vår vurdering nærmere beslutningsdato i regjeringen.

RING 2

Mobilitetsreducerende tiltak:

FHI anbefaler at kommuner med mye samhandling med kommunene i ring 1 samordner tiltak som retter seg mot å redusere kontakt over kommunegrensene gjennom pendling og sosiale og kulturelle aktiviteter. Vi anbefaler også at det gjøres en ny vurdering av hvilke kommuner som inngår i ring 2 med utgangspunkt i justeringen for ring 1. Dette må gjøres i samarbeid med Statsforvalteren og kommunen.

SMITTEVERNFAGLIG BEGRUNNELSE

Det er nå bedre oversikt over smittesituasjonen i Nordre Follo med hensyn på omfanget av utbruddet med den engelske varianten. Det ser ut til å være begrenset spredning til nabokommuner, med unntak av enkelte utbrudd i Oslo. Erfaringen så langt er at smittesporing, karantenering og testing har hatt effekt og gjort at man har kontroll på utbruddet. Det er imidlertid fortsatt arbeid som gjenstår for å se hvor stor utbredelse virusvarianten har fått, særlig i Oslo. Vi arbeider fortløpende med å få en bedre oversikt og forventer å få et bedre situasjonsbilde den kommende uken.

NYE TILTAK FOR Å BREMSE SPREDNINGEN AV MER SMITTSOMME VARIANTER

Vi vurderer at systemet etablert i Norge nå med testing, sporing, karantenering og isolasjon er effektivt, og vi antar at det også vil ha god effekt mot nye mer smittsomme varianter. Effekten er imidlertid avhengig av god etterlevelse, og at man kommer til raskt. Det er viktig å samle mer erfaring med håndtering av disse virusvariantene i Norge.

Vi foreslår å etablere et prosjekt der intensivert TISK prøves ut i områder med høyt smittepress, for å styrke etterlevelse av isolasjon og karantene samt få erfaring med utbredelse og smittsomhet av den britiske virusvarianten

Vi anbefaler at det fortsatt er viktig å styrke tiltak for å redusere antall innreisende til Norge og styrke etterlevelse av innreisereglene

INNENLANDS REISETILTAK

Det er iverksatt strenge smittevernregler i de områdene som vi vurderer har høyest risiko for at den engelske varianten sirkulerer (ring 1).

FHI anbefaler følgende:

Unødvendige reiser frarådes for å redusere risiko for smittespredning. Det vurderes at det ikke er forholdsmessig å fraråde reise til egen hytte, og vi anbefaler at rådet som var gjeldende før 23 januar blir gjeldende.

FHI anbefaler ikke karantene eller testkrav på tvers av områder i Norge. De som reiser fra områder med høy smitterisiko til områder der smitterisikoen er lav bør være særlig årvåkne i 10 dager, holde 2 meters avstand fra personer i risikogruppen og ha lav terskel for å teste seg. Ved reiser inn til kommuner med lite smitte, kan besøkende fra områder med høy smitterisiko tilbys test ved ankomst.

De spesifikke rådene som ble gitt for ansatte i helsetjenesten og pasienter som er bosatt i Nordre Follo utgår.

Når helsepersonell pendler mellom områder med høy (risikonivå 4 og 5) og lav insidens (risikonivå 2 eller lavere), kan ukentlig testing tilbys.

GENERELT OM HÅNDBTERING

Det må forventes at det kommer enkeltilfeller og utbrudd også andre steder i landet. De grunnleggende tiltakene som er beskrevet i Kommunelegehåndboka vil også være de viktigste tiltakene for å håndtere enkeltilfeller og avgrensede utbrudd av også denne virusvarianten. Det vil si generelle smitteverntiltak i virksomheter og institusjoner, og testing, smittesporing karantene,

isolasjon samt målrettede tiltak ved enkelttilfeller og utbrudd. Dette kan være tilstrekkelig i mange kommuner. Dersom smitten blir mer utbredt er det viktig å raskt vurdere mer generelle kontaktreduserende tiltak, som også beskrevet i håndboka.

Vi anser at sannsynligheten for smitte med virusvarianten kan være høyere i Oslo på grunn av vedvarende høye smittetall og mange tilreisende. Konsekvensene av spredning av varianten også være størst dersom virusvarianter som er mer smittsomme sprer seg i områder der smittenivået allerede er høyt og har vært høyt over tid selv med strenge tiltak. Vi vurderer derfor at det er forholdsmessig å videreføre noe strengere tiltak for Oslo, for å få en bedre oversikt over situasjonen.

Det er viktig å samle erfaringer med å håndtere enkelttilfeller og utbrudd av denne varianten i Norge for å vurdere behov for justering av råd om håndtering og strategi.

Vi viser også til vår generelle risikovurdering om virusvarianter¹.

---

¹ <https://www.fhi.no/nyheter/2021/nye-virusvarianter-en-alvorlig-trussel2/>

Smittesituasjonen

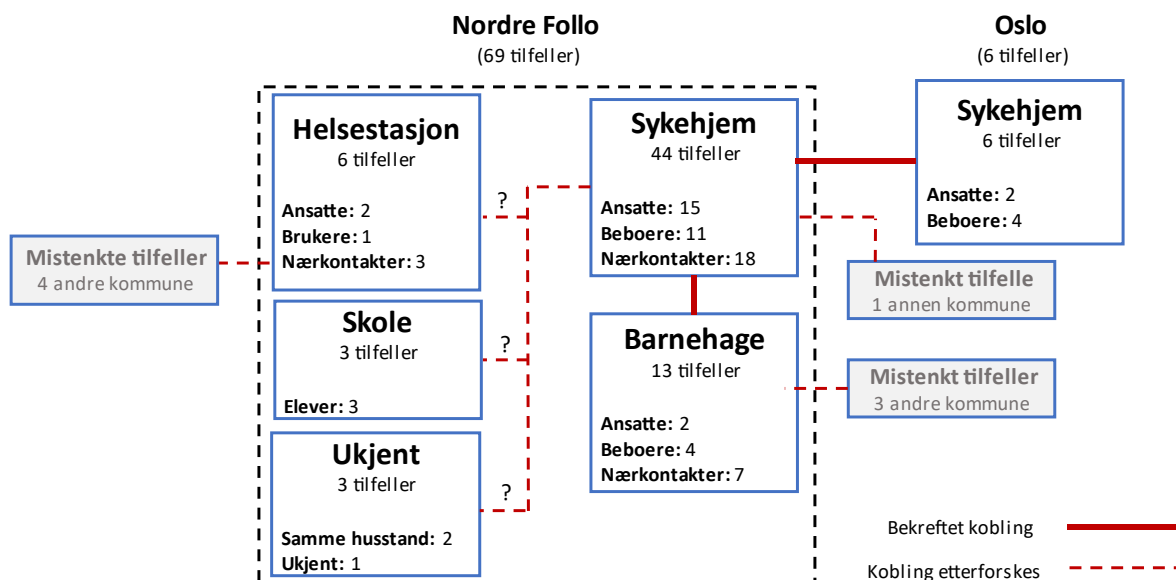
Den 18. januar ble det klart at to personer som var del av et utbrudd ved et sykehjem i Nordre Follo, var smittet av den engelske koronavirusvarianten. Utbruddet startet i romjula, og de to prøvene var tatt 3. januar.

Den videre etterforskningen av utbruddet i samarbeid mellom kommunen og Folkehelseinstituttet viser at utbruddet på sykehjemmet må ha startet i romjula, men nå er så å si over. Fra sykehjemmet har det vært en spredning til en barnehage i kommunen og til et sykehjem i Oslo. Det er også muligens sammenheng med utbrudd på en helsestasjon og skole i kommunen. Det er også enkelte andre smittede der koblingen etterforskes, se figur.

Den videre utbruddsetterforskningen pågår.

UNNTATT OFFENTLIGHET §13

Status utbrudd Nordre Follo og Oslo (per 26. jan)

Selv med utbredt testing i kommunen er det funnet få smittede med den engelske varianten. Det tyder på at det er begrenset spredning av virusvarianten i kommunen. Videre smitte har i hovedsak vært innen husstanden.

Erfaringen er som ved alle andre utbrudd at testing, smittesporing, karantene og isolering var avgjørende for å begrense utbruddet, og at **utbruddene var under kontroll før man ble klar over at viruset var den engelske varianten**. Erfaringen er også at det er viktig å oppspore smitte bakover i tid (for å finne hvor viruset kom fra og kan ha spredt seg til) og oppspore framover til aktuelle nærkontakter.

Smittesituasjonen i andre kommuner knyttet til Nordre Follo:

Smittesporingsarbeidet har avdekket enkelte smittetilfeller i andre kommuner med forbindelse til utbruddene i Nordre Follo; Vestby (2), Moss (2), Ås (2), Enebakk (1), Indre Østfold (2), Øvre Eiker(3), Drammen (1), Modum(1) og Sarpsborg(1). Ikke alle er verifisert med den engelske virusvarianten, men undersøkelser pågår.

Tilfellene har blitt fulgt opp med smittesporing og karantene av nærkontakter. Enkelte sekundærtillfeller er påvist blant nærkontaktene, med det er ikke påvist videre smittekjeder eller utbrudd i disse kommunene.

Vi har høyt fokus på å øke kapasitet for sekvensering.

Oppdatert statistikk om forekomst av virusvarianter av spesiell interesse samt statistikk på sekvenserte prøver kan finnes her: <https://www.fhi.no/sv/smittsomme-sykdommer/corona/statistikk-over-tilfeller-av-koronavirusvarianter/>

Mer detaljer om virusvarianter kan også finnes i ukesrapporten <https://www.fhi.no/nyheter/2021/ukerapport-covid-19-for-uke-3-er-publisert/>.

Vurderinger av fem spørsmål

1. Vurdering av videreføring av tiltak i covid-19 forskriften kapittel 5A og 5B

Vurdere om smittesituasjonen tilsier at tiltakene i covid-19 forskriften kapittel 5A og 5B skal oppheves eller videreføres etter 31. januar 2021. Dersom det anses behov for videreføring ber vi om begrunnelse for dette, og med forslag til nytt tidspunkt for ny vurdering. Det må gjøres en vurdering av om det er kommunene selv som bør fastsette reglene.

Se samlet svar for 1 og 2 under

2. Vurdering av behov for innstramminger eller lempninger av tiltak

Vurdere om det er behov for ytterligere innstramminger eller lempninger av tiltak for de kommunene som er omfattet av kapittel 5 A og 5 B. Dette må ellers også vurderes fortløpende jf. smvl. § 1-5 og i lys av den langsiktige strategien der det legges til grunn at Ved vurdering av smitteverntiltak prioriteres hensynet til barn og unge først, deretter hensynet til arbeidsplasser og næringsliv.

Vurderingene i dette notatet er basert på utbruddet i Nordre Follo og forgreininger, og ikke basert på den generelle smittesituasjonen i de enkelte kommuner.

Vi har nå en bedre oversikt over utbruddet i Nordre Follo og utbredelsen av dette inklusive enkelttilfeller og mindre klynger i flere av nabokommunene. Smittetrådene til andre kommuner er stort sett fulgt opp og lukket. I Oslo er situasjonen fortsatt mer uavklart med tanke på forekomst av virusvarianten. Det er kartlagt noen mindre utbrudd knyttet til et sykehjem med forbindelse til nordre Follo som ser ut til å være avgrenset. Oslo har imidlertid generelt hatt en vedvarende høy forekomst over tid og strenge tiltak. En utbredelse av virusvarianter med økt spredningspotensiale her kan dermed være mer utfordrende å håndtere. Det er høyt fokus på å sekvensere flere prøver fra Oslo, og vi forventer å få mer informasjon om utbredelsen i løpet av de nærmeste dagene. Vi anbefaler derfor at flere tiltak opprettholdes i disse to kommunene.

Nordre Follo og nabokommuner (ring 1)

Vi mener at man nå kan lette på enkelte tiltak innen ring 1, og at tiltakene etter hvert i hovedsak legges på samme nivå som det var i Oslo før 23.01.21. Vi anbefaler en gradvis endring, der det prioriteres å lette på tiltak som rammer barn og unge, og tiltak som rammer virksomheter der smitterisiko anses lav ved gode smitteverntiltak, fra 31.01.21. Vi anbefaler å lette på resten av de ekstra tiltakene som ble innført 23.01.21 fra den 07.02.21, forutsatt at vi ikke får ny informasjon om

spredning av virusvarianten eller at det ikke skjer noe med smittesituasjonen som gjør at dette ikke er tilrådelig.

Når det lettes på tiltak, bør det gjøres gradvis og etter prioritering. Vi anbefaler derfor å lette på tiltak som rammer barn og unge, og tiltak som rammer virksomheter der smitterisiko anses lav ved gode smitteverntiltak først.

Vi vurderer og at det er hensiktsmessig å gjøre en justering av hvilke kommuner som innlemmes i ring 1. Utfra den oversikten vi har per nå over utbruddet og dets forgreninger, samt resultater fra generell overvåking av virusvarianter mener vi at bare Nordre Follo og Oslo bør være med i ring 1. Begge kommunene har også tidligere hatt strenge tiltak (nivå-4 tiltak)

Forslag til endringer

FHI anbefaler at det lettes på tiltak blant barn og unge under 20 år, dvs at tiltak rettet mot denne gruppen tilsvarer det som var før forskriftens kapittel 5A og 5B trådte i kraft, som regulert i nasjonal og lokal forskrift.

- Tiltakene rettet mot skoler (alle trinn) og barnehager tas ut av forskrift, og skoler og barnehager kan returnere til tiltaksnivået de hadde før restriksjonene ble innført 23.januar. Det kan gjøres lokale vurderinger i henhold til lokal smitterisiko og tiltakstabellen. Lettelser i tiltakene for skoler og barnehager begrunnes med at barn og unge i all hovedsak går på skoler i samme kommune eller i nærheten av hjemstedet. Den smittevernmessige gevinsten ved å opprettholde disse tiltakene anses som liten sammenlignet med den høye tiltaksbyrden.
- Fritidstilbud og breddeidrett kan gjenopptas for barn og unge opp til 20 år. Det anbefales fortsatt at cuper, kamper og stevner avlyses i tråd med nasjonal anbefaling.
- Det anbefales ikke regulering eller råd utover det som gjelder nasjonalt for høyskoler og universiteter.
- Vi anbefaler å åpne biblioteker.

Det anbefales i tillegg følgende lettelser

- Vi anbefaler å åpne butikker. Vi anser at smitterisiko i butikker er lav dersom de følger krav om smittevernfaglig forsvarlig drift iht forskrift (§15b) og opprettholder krav om god avstand. Kjøpesentre tiltrekker seg flere personer, som medfører en risiko for trengsel og klyngedannelser i og rundt kjøpesentre. Vi anbefaler derfor å holde kjøpesentre stengt.
- Vi anbefaler å åpne serveringssteder da smitterisiko anses moderat dersom retningslinjene følges. Det er også anbefaling om registrering for smittesporing som avhjelper smittesporingsarbeidet.

Tiltak som bør videreføres i disse kommunene er:

- Påbud om hjemmekontor så langt det er praktisk mulig
- Skjenkestopp
- Stenging av virksomheter; kjøpesentre og store varehus, treningssentre, svømmehaller m.v., med unntak som beskrevet i §17a punkt c, museer, kino, teater og tilsvarende kultur- og underholdningssteder, fornøyelsesparker, bingohaller, spillehaller, lekeland, bowlinghaller og tilsvarende steder der det pågår underholdnings- og fritidsaktiviteter. Tros- og livsynsshus, med unntak ved begravelser og bisettelse. Andre offentlige steder og virksomheter der det foregår kultur-, underholdnings- eller fritidsaktiviteter som samler mennesker innendørs (offentlige steder og virksomheter der det foregår organiserte fritidsaktiviteter for barn og

unge under 20 år kan holde åpent, likevel slik at det ikke skal pågå fritidsaktiviteter for andre på slike steder).

- Digital undervisning på høyskoler, universiteter og fagskoler
- Forbud mot arrangementer
- Påbud om munnbind ved bruk av offentlig kommunikasjon og på offentlige steder
- Stans av idretts- og fritidsaktiviteter for voksne (over 20 år)

Vi anbefaler å lette på resten av de ekstra tiltakene som ble innført 23.01.21 fra den 07.02.21 forutsatt at det ikke skjer noe med smittesituasjonen som gjør at dette ikke er tilrådelig. Flere kommuner har lokale forskrifter som regulerer de samme tiltakene basert på smittesituasjonen lokalt som fortsatt da vil være gjeldende.

Kommunene rundt (ring 2)

Vi anbefaler å videreføre mobilitetsreducerende tiltak for kommuner som har mye samhandling gjennom pendling, sosiale og kulturelle aktiviteter med kommunene nevnt over. Dette er i tråd med tidligere anbefalinger om samordning av tiltak mellom kommuner. Vi anbefaler at Statsforvalteren i samarbeid med kommunene i regionen foreslår hvilke kommuner som bør omfattes av denne reguleringen.

Forslag til endringer

Vi har også tidligere anbefalt at kommuner med mye samhandling bør samordne tiltak for å redusere mobilitet med kommuner. anbefaler å opprettholde de fleste av tiltakene i kommuner som har tett samhandling med rin kommunene for å redusere mobilitet,

Tiltak som bør videreføres i disse kommunene er:

- Påbud om hjemmekontor så langt det er praktisk mulig.
- Skjenkestopp
- Stenging av virksomheter; kjøpesentre og store varehus, treningssentre unntatt trening for kommunens egne innbyggere, svømmehaller m.v., unntatt for kommunens egne innbyggere, museer, kino, teater og tilsvarende kultur- og underholdningssteder, andre offentlige steder der det foregår kultur-, underholdnings- eller fritidsaktiviteter som samler mennesker innendørs, fornøyelsesparker, bingo- eller spillehaller, lekeland, bowlinghaller og tilsvarende steder der det pågår underholdnings- og fritidsaktiviteter.
- Digital undervisning på høyskoler, universiteter og fagskoler
- Påbud om munnbind ved bruk av offentlig kommunikasjon til og fra kommuner i ring 1

Vi anbefaler å lette på tiltak rettet mot trening for kommunens egne innbyggere slik at det tilsvarer det som var før forskriftens kapittel 5A og 5B trådte i kraft, som regulert i nasjonal og lokal forskrift.

Vi anbefaler å lette på resten av de ekstra tiltakene som ble innført 23.01.21 fra den 07.02.21 forutsatt at det ikke skjer noe med smittesituasjonen som gjør at dette ikke er tilrådelig. Flere kommuner har lokale forskrifter basert på samordning med andre kommuner eller basert på smittesituasjonen lokalt som fortsatt da vil være gjeldende.

Smittevern­faglig vurdering

Situasjonsforståelsen vil bestemme mål for den videre strategien og dermed tiltakenes styrke og varighet. Grovt sett er dette de alternative strategiske målene i denne situasjonen:

Mål for strategien	Styrken i de kontaktreduserende tiltakene	Tiltakenes varighet
1. Kjøpe tid for å skaffe oversikt over situasjonen (gjennom flere svar på helgenomsekvensering)	Veldig sterke	Ei uke
2. Stoppe utbruddet og eliminere den engelske virusvarianten (vanskelig)	Hovedsakelig smittesporing, men også sterke tiltak ved behov	Til eliminert (uker)
3. Forsinke etableringen av den engelske varianten i Norge (mens vi bygger kapasitet til helgenomsekvensering og intensivbehandling og får vaksinert flere)	Sterke	Noen uker
4. Holde epidemien under kontroll, uansett varianter, altså samme mål som nå	Variierende, dynamisk	Flere måneder, til vaksinasjon

Nå følger vi strategi 1 der vi etterforsker utbruddet på vanlig måte, sporer nye tilfeller og prøver å skaffe oversikt samtidig som vi isolerer og karantenesetter folk slik at utbruddet kan stoppes.

Vi letter på flere av tiltakene innen både ring 1 og ring 2. Det vurderes at det fortsatt er behov for å videreføre flere av tiltakene i en midlertidig periode for å få ytterligere informasjon fra smittesporingsarbeidet, sekvenseringen og overvåkingen. Dette er pågående arbeid. Vi anser det viktig å få bedre oversikt over utbredelse av virusvarianten, spesielt i kommunene der det har vært utbrudd og smittetallene er høye. Det vil også være viktig å opprettholde mobilitetsreduserende tiltak for de som har mye kontakt med de ovennevnte kommuner for å redusere risiko for evt spredning videre til disse kommunene.

Underveis finner vi ut om det kan være mulig å stoppe utbruddet og alle dets forgreininger helt og rett og stoppe virusvarianten for denne gang. I så fall anbefaler vi at man fortsetter med forsterket TISK og smittesporing som hovedvirkemiddel, og etter en risikovurdering tar stilling til om det er behov for forsterkede tiltak i tillegg. Etter hvert bør tiltakene trappes ned nokså raskt, men kontrollert.

Dersom etterforskningen viser at virusvarianten allerede er utbredt i storbyområdet og det dukker opp flere tilfeller uten kjent sammenheng med utbruddet (eller med innreise), bør man heller gå over til strategi 3 der man gjennom ekstra tiltak i de aktuelle geografiske områdene forsøker å forsinke spredningen i og ut av områdene.

Deretter kan man gå over til strategi 4 som er lik regjeringens vanlige strategi for epidemien. Da skal epidemien holdes under kontroll, uansett hvilke virusvarianter som dominerer.

Begrunnelse for endring av enkelte tiltak og anbefalinger for barn og unge

Vi foreslår å lempe på tiltak rettet mot barn og unge. Dette både fordi tiltaksbyrden i denne gruppen er svært stor samtidig med at barn i mindre grad bidrar til smittespredningen enn voksne. Vi vet at barn smittes med virusvarianten, og tidlige rapporter indikerte en økt forekomst i denne gruppen. Dette bildet har senere blitt justert basert på oppdatert kunnskap og analyser av overvåkingsdata. Rapporter fra England viser økt smittsomhet i alle grupper, men at barn, og spesielt yngre barn, har

reduert smittsomhet i forhold til voksne, tilsvarende som er sett for de andre variantene². Dette er også beskrevet i oppdatert risikovurdering fra ECDC³. Det er viktig å være årvåken og håndtere alle tilfeller og utbrudd fortløpende. Tiltaksbyrden for barn og unge er store, og tiltak som rammer barn og unge bør være blant de første som lettes i tråd med regjeringens strategi. Med dagens smittesituasjon mener vi at det ikke er forholdsmessig å videreføre disse tiltakene. Det presiseres at barn og unge som har delte hjem (grunnet samlivsbrudd, avlastning eller delvis opphold i omsorgsboliger) skal kunne oppholde seg i disse uavhengig av kommunetilørighet.

3. Vurdering av videreføring av anbefalinger

Vurdere om smittesituasjonen tilsier at anbefalingene som ble gitt til de aktuelle kommuner skal videreføres etter 31. januar 2021.

FHI anbefaler følgende justeringer:

Gjeldende anbefalinger for ring 1 og 2	Foreslåtte nye anbefalinger for kommuner i justert ring 1 og 2
Alle bør unngå besøk hjemme og sammenkomster i eget hjem. Unntak for nødvendige hjemmetjenester og besøk hos personer som er i livets siste fase. Aleneboende kan ha besøk av eller gå på besøk til én til to faste venner eller én fast husstand. Barn i barnehager og barneskoler kan ha besøk fra egen kohort. (Kun ring 1)	I tråd med den nasjonale anbefalingen bør alle begrense sosial kontakt. Det oppfordres til å møte andre utendørs, og ikke ha besøk av flere enn 5 gjester i tillegg til de som allerede bor sammen. Dette gjelder også for ungdom. Barn i barnehager og barneskoler kan ha besøk fra egen kohort.
Alle bør unngå reiser som ikke er strengt nødvendige. Reise til arbeid må anses som strengt nødvendig. For de aller fleste vil det likevel gjelde krav om hjemmekontor.	Unødvendige reiser frarådes for å redusere risiko for smittespredning. Det vurderes at det ikke er forholdsmessig å fraråde reise til egen hytte, og vi anbefaler at rådet som var gjeldende før 23 januar blir gjeldende.
Kommunene og fylkeskommunene bør innføre forsterkede tiltak i kollektivtransporten, dette kan for eksempel være at det kun brukes opptil 50 prosent kapasitet i transportmiddelet.	Opprettholdes i ring 1 Skoleelever må prioriteres I ring 2 bør tiltaket vurderes på grunnlag av den lokale smitterisikoen i kommunen
En-til-en virksomheter, som for eksempel frisører, bør innføre forsterkede tiltak som bruk av munnbind i situasjoner der det ikke er mulig å opprettholde 1 meters avstand eller å redusere eller midlertidig fjerne behandlingstilbud som innebærer nær ansikt-til-ansikt kontakt.	Opprettholdes i ring 1 I ring 2 bør tiltaket vurderes på grunnlag av den lokale smitterisikoen i kommunen
FHI følgende anbefalinger ved oppfølging av nærkontakter i utbrudd der det er påvist en ny variant fra England (UK B.1.1.7(VOC2020 /01), eller det er en kjent epidemiologisk tilknytning til et slikt utbrudd: Nærkontakten testes med PCR både ved inngang til karantenen (med en gang de er definert som nærkontakt) og utgang av karantenen (tidligst dag 7). Nærkontaktens husstandsmedlemmer er i avklaringskarantene fram til nærkontakten har fått negativt svar på første PCR.	Opprettholdes

2

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/950823/Variant_of_Concern_VOC_202012_01_Technical_Briefing_3_-_England.pdf

3 <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/covid-19-risk-assessment-spread-new-variants-concern-eueea-first-update>

4. Vurdere behov for andre tiltak som kan bidra til å forsinke spredning av den mer smittsomme virusvarianten

De grunnleggende tiltakene som er beskrevet i Kommunelegehåndboka vil fortsatt være de viktigste tiltakene for å håndtere enkelttilfeller og avgrensede utbrudd av også andre virusvarianter. Det vil si generelle smitteverntiltak i virksomheter og institusjoner, og testing, smittesporing karantene, isolasjon samt målrettede tiltak ved enkelttilfeller og utbrudd. Dette kan være tilstrekkelig i mange kommuner. Dersom smitten blir mer utbredt er det viktig å raskt vurdere mer generelle kontaktreduserende tiltak, som også beskrevet i håndboka. Basert på erfaringer og innspill vi har fått fra kommuner og statsforvaltere til håndboka vurderer vi nå om det bør gjøres enkelte justeringer av risikonivå og tiltak på ulike nivåer.

I tillegg er det viktig å få mer kunnskap om hvordan man kan håndtere situasjoner med vedvarende høyt smittetrykk på tross av strenge tiltak, som vi har sett i enkelte kommuner og områder. Vi anbefaler derfor å vurdere:

- Å etablere prosjekt med intensivert testing, isolasjon, smittesporing og karantene (TISK) i områder med langvarig forhøyet smittenivå. Hovedformålet er å styrke etterlevelse av isolasjon og karantene samt få erfaring med utbredelse og smittsomhet av den engelske virusvarianten. Det kan gjennomføres ved å etablere nabolags-team for testing/smittesporing som driver oppsøkende virksomhet hvor de drar på hjemmebesøk til de som får påvist covid-19 og gir informasjon og tilbyr testing av alle familiemedlemmer med jevnlig testing (ved bruk av antigenester) hver tredje dag i en oppfølgingsperiode.
- Jobbe med å få ut informasjon om smittevernråd og at testing er gratis på andre arenaer der utsatte grupper møtes som for eksempel fritidsklubber, idrettslag, religiøse forsamlingssteder
- Teamene må kunne beherske flere språk, og rekrutteringen må tilpasses områdene smittesporerne skal jobbe i.
- Det er generelt viktig at personalressurser til testing og smittesporing benyttes der behovet til en hver tid er størst. Kommuner og bydeler bør vurdere å inngå samarbeidsavtaler med nabokommuner/nabobydeler for lån av personalressurser til testing og smittesporing ved større utbrudd eller vedvarende høy smitte.

5. Vurdere behov for nasjonale eller lokale karantenereregler for kryssing av grenser mellom kommuner/regioner med mutert virus til kommuner/regioner uten mutert virus.

Vurdere om smittesituasjonen tilsier at det er en hensiktsmessig tilnærming å innføre nasjonale eller lokale karantenereregler for kryssing av grenser mellom kommuner/regioner med mutert virus til kommuner/regioner uten mutert virus. Dersom et slikt tiltak foreslås, bes det om en begrunnelse for dette og forslag til hvordan et slikt tiltak eventuelt bør innrettes, herunder eventuelt forslag til forskriftsbestemmelser. I vurderingen av om tiltaket er hensiktsmessig bør mulige fordeler/ulempes ved om kommuner lager sine egne regimer for karantene tas i betraktning.

FHI har følgende råd:

- Unødvendige reiser frarådes midlertidig for å redusere risiko for smittespredning fra områder med høy smitterisiko ved at personer krysser kommunegrensene
- Generelt er det nå iverksatt strenge smittevernregler i de områdene som vi vurderer har høyest risiko for at den engelske varianten sirkulerer (ring 1)
- De spesifikke rådene som ble gitt for ansatte i helsetjenesten og pasienter som er bosatt i Nordre Follo bør nå tas bort, og erstattes av råd og regler som skal gjelder for ring 1.
- FHI anbefaler ikke karantene eller testkrav ved reiser innenlands.
- Ved reiser inn til kommuner som har svært lav insidens, kan besøkende fra områder med høy insidens tilbys test ved ankomst.
- Når helsepersonell pendler mellom områder med høy (risikonivå 4 og 5) og lav insidens (risikonivå 2 eller lavere), kan ukentlig testing tilbys.
- De som reiser fra områder med høy smitterisiko til områder der smitterisikoen er lav må være særlig årvåkne i 10 dager, holde 2 meters avstand fra personer i risikogruppen og ha lav terskel for å teste seg.

Vurdering av sosiale konsekvenser

Sosiale og helsemessige konsekvenser av tiltakene må vurderes fortløpende, spesielt hvordan de rammer sårbare og utsatte grupper. Kompensatoriske tiltak må iverksettes der det er behov.

Vi viser til andre oppdrag der dette er beskrevet, og oppdrag 289 som leveres denne.

Videre viser vi til fylldig besvarelse om sosiale konsekvenser ved digital skole i oppdrag 313 som leveres 28/1 kl 16, i tillegg til vurderinger i oppdrag 295.

Merknad

FHI ber om at vurderingen i sin helhet, inklusiv grafisk utforming, legges ved i det endelige svaret til HOD.

Vedlegg. Forslag til endringer i forskriften

Det som foreslås slettes fra forskriftsteksten er gjennomstreket, og det som er endret/nytt er i rød tekst.

Kap 5A (forkortet versjon av teksten)

§ 16b. Stenging av virksomheter

Følgende virksomheter og steder skal holde stengt:

- ~~a. Serveringssteder,~~
- ~~b. Butikker,). Kjøpesentre, likevel slik at følgende butikker og virksomheter i kjøpesentre kan holde åpent~~
- a. Treningssentre.
- b. Svømmehaller, badeland, spaanlegg, hotellbasseng og lignende, likevel slik at følgende tilbud kan holde åpent:
  - i. Skolesvømming for de under 20 år, svømmekurs og svømmetrening for barn i barneskole eller yngre og svømming for profesjonelle utøvere.
  - ii. Rehabilitering og opptrening som tilbys individuelt eller i mindre grupper med arrangør.
  - iii. Annen individuell behandling som det kan bestilles time til og hvor bad er en del av behandlingen.
- b. Tros- og livsynsshus, med unntak ved begravelser og bisettelser.
- ~~c. Biblioteker.~~
- d. Fornøyelsesparker, bingohaller, spillehaller, lekeland, bowlinghaller og tilsvarende
- e. Museer.
- f. Kino, teater, konsertsteder og tilsvarende kultur- og underholdningssteder.
- g. Andre offentlige steder og virksomheter der det foregår kultur-, underholdnings- eller fritidsaktiviteter som samler mennesker innendørs.

Offentlige steder og virksomheter der det foregår organiserte fritidsaktiviteter for barn og unge under 20 år kan holde åpent, likevel slik at det ikke skal pågå fritidsaktiviteter for andre på slike steder.

§ 16c. Forbud mot arrangementer

§ 16d. Påbud om hjemmekontor

§ 16e. Skjenkestopp

§ 16f. Opplærings- og utdanningsinstitusjoner

~~Lokalene ved opplærings- og utdanningsinstitusjoner som nevnt i covid-19 forskriften § 12a bokstav d, e, f, h og i skal holdes stengt for elever og studenter, slik at undervisningen skjer digitalt, med de unntakene som følger av midlertidig forskrift 26. mai 2020 nr. 1061 om tilpasninger i reglene om barnehager, grunnskoler og videregående opplæring som følge av utbrudd av covid-19 § 3a første ledd bokstav b jf. andre ledd.~~

Lokalene ved opplærings- og utdanningsinstitusjoner som nevnt i denne forskriften § 12a bokstav e, f, h og i skal holdes stengt for **elever og** studenter, slik at undervisningen skjer digitalt.

§ 16g. Stans av idretts- og fritidsaktiviteter

Det er ikke tillatt å organisere idrettsaktivitet for voksne **eller barn**. Med voksne menes personer som er 20 år eller eldre. Det samme gjelder fritidsaktiviteter som organiserte øvelser, trening og prøver for kor, korps og teater **for voksne**.

Kap 5B (forkortet versjon av teksten)

§ 17a. Stenging av virksomheter

Følgende virksomheter og steder skal holde stengt:

a. Kjøpesentre, likevel slik at følgende butikker og virksomheter i kjøpesentre kan holde åpent

...

b. Treningssentre. **likevel åpne for trening for personer med bosted i kommunen**

c. Svømmehaller, badeland, spaanlegg, hotellbasseng og lignende, likevel slik at følgende tilbud kan holde åpent:

1. Skolesvømming for de under 20 år, svømmekurs og svømmetrening for barn i barneskole eller yngre og svømming for profesjonelle utøvere.
2. Rehabilitering og opptrening som tilbys individuelt eller i mindre grupper med arrangør.
3. Annen individuell behandling som det kan bestilles time til og hvor bad er en del av behandlingen.

d. Fornøyelsesparker, bingo haller, spillehaller, lekeland, bowlinghaller og tilsvarende steder der det pågår underholdnings- og fritidsaktiviteter.

e. Museer.

f. Kino, teater, konsertsteder og tilsvarende kultur- og underholdningssteder.

g. Andre offentlige steder og virksomheter der det foregår kultur-, underholdnings- eller fritidsaktiviteter som samler mennesker innendørs.

Offentlige steder og virksomheter der det foregår organiserte fritidsaktiviteter for barn og unge under 20 år kan holde åpent, likevel slik at det ikke skal pågå fritidsaktiviteter for andre på slike steder.

[Vurdere endring til å følge nasjonal eller lokal regulering for trening for barn og voksne]

§ 17b. Påbud om hjemmekontor

Arbeidsgivere skal sørge for at ansatte jobber hjemmefra så langt det er praktisk mulig. Arbeidsgivere skal kunne dokumentere at det er gitt beskjed til de ansatte om hvordan dette skal gjennomføres i virksomheten.

§ 17c. Skjenkestopp

Serveringssteder som har skjenkebevilling etter alkoholloven kapittel 4 og 5 skal ikke utøve skjenkebevillingen.

§ 17d. Opplærings- og utdanningsinstitusjoner

Lokalene ved opplærings- og utdanningsinstitusjoner som nevnt i denne forskriften § 12a bokstav ~~e, f~~ h og i skal holdes stengt for ~~elever og~~ studenter, slik at undervisningen skjer digitalt.

§ 17e. Stans av idretts- og fritidsaktiviteter

[Vurdere endring til å følge nasjonal eller lokal regulering for trening for barn og voksne]

Det er ikke tillatt å organisere idrettsaktivitet for voksne. Med voksne menes personer som er 20 år eller eldre. Det samme gjelder fritidsaktiviteter som organiserte øvelser, trening og prøver for kor, korps og teater.